

Rapport betreffende de jaarrekening

2016

Rapport betreffende de jaarrekening 2016

Inhoudsopgave

Verslag van het Bestuur	3
Balans	11
Staat van baten en lasten	12
Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening	13
Toelichting op de balans	14
Toelichting op de staat van baten en lasten	15
Financiering	16
Overige Gegevens	17
Bijlage A WNT verantwoording 2016	18
Bijlage B Project Ministerie V&J: Subsidie 2016	20

Verslag van het Bestuur

Inleiding

Voor u ligt de jaarrekening 2016 van Stichting CoMensha, hét landelijk Coördinatiecentrum Mensenhandel.

Mensenhandel in Nederland is een groter probleem dan menig een weet. Het kan bij u om de hoek gebeuren, zonder dat u er weet van heeft. Mensenhandel is een ernstige schending van de mensenrechten en een zeer zware vorm van criminaliteit. Het is een probleem dat vele verschijningsvormen kent, zoals misbruik in de prostitutiesector, arbeidsuitbuiting, handel in menselijke organen en gedwongen criminaliteit. Er is sprake van dwang met het doel personen uit te buiten. Vaak is er ook sprake van extreme vormen van geweld.

CoMensha is hét landelijke expertisecentrum dat zich inzet voor (mogelijke) slachtoffers van mensenhandel. CoMensha geeft inzicht in de aard en omvang van mensenhandel, coördineert de eerste opvang en zorg van (mogelijke) slachtoffers en geeft trainingen en advies op het gebied van mensenhandel. Tevens signaleert ze knelpunten in het beleid met betrekking tot mensenhandel en zet zo nodig aan tot actie en verandering. CoMensha heeft een ondernemende en verbindende rol in de ketensamenwerking en heeft daarmee een unieke positie in de ketenaanpak tegen mensenhandel. Het slachtofferperspectief staat in al ons handelen centraal.

Dienstverlening

De drie kerntaken van CoMensha zijn de registratie van (mogelijke) slachtoffers van mensenhandel, de coördinatie van de eerste opvang, zorg en hulpverlening aan (mogelijke) slachtoffers en het geven van advies en informatie met betrekking tot (mogelijke) slachtoffers van mensenhandel. Wij werken daartoe nauw samen met diverse ketenpartners, van opsporings- en vervolgingsdiensten tot opvanginstellingen. Zo werkt CoMensha o.a. samen met de Nationale Politie, de Koninklijke Marechaussee, Inspectie SZW, Opvanginstellingen, Jeugdzorginstellingen en diverse andere partners.

De registratie van (mogelijke) slachtoffers gebeurt o.a. ten behoeve van het mandaat van de Nationaal Rapporteur. De Nationale Politie, de Koninklijke Marechaussee en Inspectie SZW hebben de plicht om bij CoMensha te melden. Daarnaast zet CoMensha al lange tijd in op een bredere aanmeldingsplicht dan wel aanmeldingsbereidheid, zoals opvanginstellingen.

Ons werkgebied richt zich met name op (mogelijke) slachtoffers van mensenhandel in Nederland, waaronder ook het Caribisch deel van het Koninkrijk, maar ook internationaal zijn we door middel van diverse samenwerkingsverbanden actief in de aanpak van mensenhandel. Dit heeft vooral ook te maken met het feit dat een deel van de (mogelijke) slachtoffers uit het buitenland afkomstig is.

Onze dienstverlening is ingedeeld in zes programma's, resp.: Helpdesk; Rapportage en analyses; Regionale Netwerken; Opleidingen, kennis en expertise; Arbeidsuitbuiting en het Caribisch deel van het Nederlands Koninkrijk.

Slachtoffers in Beeld

In 2016 zijn 1049 (mogelijke) slachtoffers geregistreerd, dat is een aanzienlijke daling ten opzichte van 2015, in welk jaar we 1321 (mogelijke) slachtoffers registreerden. Voor het derde jaar op een rij een daling van het aantal meldingen, in 2014 werden nl. nog 1561 (mogelijke) slachtoffers gemeld. Een belangrijke reden is dat de Politie aanzienlijk minder (mogelijke) slachtoffers heeft gemeld dan in 2015. De Politie geeft zelf als verklaring hiervoor dat dit veroorzaakt wordt door een andere prioritering en door de reorganisatie bij de Politie, hetgeen heeft geleid tot minder aandacht voor mensenhandel.

Wij ontvingen in 2016 176 verzoeken tot plaatsing. Dit zijn 9 verzoeken minder dan in 2015, toen wij 185 verzoeken om opvang ontvingen. Wij hebben 156 keer een plaatsing in de opvang gerealiseerd. Dit is hetzelfde beeld als in 2015, toen we ook 156 keer een cliënt in de opvang hebben kunnen plaatsen.

De meeste plaatsingen, nl. 101, hebben wij gerealiseerd in de Categoriele Opvang Slachtoffers Mensenhandel. Er is 4 keer een cliënt geplaatst in de maatschappelijke opvang, 7 keer in de vrouwenopvang en 4 keer in de mannenopvang. Tevens hebben wij 8 keer een cliënt geplaatst op een noodbed en 3 keer op een crisis/politiebed. 29 cliënten zijn geplaatst in de opvanginstellingen voor Grote Groepen. Een nadere analyse van de plaatsingen zal worden opgenomen in de jaarverantwoording en in het verslag over de registratiecijfers 2016.

Naast het registreren en het coördineren van de eerste zorg en opvang, is het onze taak om (mogelijke) slachtoffers van mensenhandel een gezicht te geven. Dit doen wij door geanonimiseerd over hen te rapporteren. Wij laten weten hoe oud ze zijn, waar ze vandaan komen, in welke sector de uitbuiting plaatsvond, welke instanties of personen hen aangetroffen en gemeld hebben, of ze opvang nodig hadden en zo ja, waar ze die opvang hebben gekregen. Vele (mogelijke) slachtoffers zijn bij aanmelding afhankelijk van goede, veilige opvang en specifieke ondersteuning. Alleen wanneer wij hen dit kunnen bieden, kunnen zij op termijn weer een vrij en menswaardig bestaan leiden. Voor dit doel zetten de medewerkers van CoMensha zich dagelijks in.

Wij zullen onvoorwaardelijk aandacht blijven vragen voor de belangen van de (mogelijke) slachtoffers en zullen bij het signaleren van knelpunten, gevraagd en ongevraagd voorstellen voor verbeteringen in de aanpak van mensenhandel blijven doen. Daarom is er ook in 2016 wederom veel aandacht geweest voor een goede relatie met de belangrijke ketenpartners. Alleen door op een goede wijze samen te werken met onze ketenpartners, kunnen we succes boeken in de aanpak van mensenhandel.

Zorgcoördinatie Enschede

In 2016 heeft CoMensha een subsidie van de gemeente Enschede ontvangen voor activiteiten op het gebied van coördinatie van hulp aan (mogelijke) slachtoffers van mensenhandel in de regio Twente. Deze activiteiten, gericht op de regio Twente, waren in 2016: het coördineren van de hulpverlening aan slachtoffers van mensenhandel; het vervullen van de informatie- en adviesfunctie aan ketenpartners, (mogelijke) slachtoffers van mensenhandel en het algemene publiek; het opbouwen en onderhouden van de ketensamenwerking; het afstemmen en complementeren van het hulpverleningsaanbod; het actief deelnemen aan bestaande overleggen met betrekking tot mensenhandel.

Evaluatieonderzoek CoMensha onder ketenpartners is positief

In opdracht van het Ministerie van Veiligheid en Justitie heeft de Kwink Groep een evaluatieonderzoek onder de ketenpartners van CoMensha uitgevoerd. Deze evaluatie is in februari 2016 afgerond. De hoofdconclusie van de evaluatie is positief: de gesprekspartners vinden het bestaan van CoMensha essentieel. Daarbij zijn zij overwegend tevreden over de deskundigheid, ondersteuning en registratie van en door CoMensha. Tegelijkertijd worden aanbevelingen gedaan voor verbeteringen, deze richten zich met name op zichtbaarheid en profilering in de keten. Dit zijn voor ons bekende punten, waar we reeds actie op hadden ondernomen en alert op zullen zijn. Hiertoe zou extra menskracht echter ook wenselijk zijn. Het rapport is toegestuurd aan de ketenpartners die meegewerkt hebben aan de evaluatie.

CoMensha 24/7 bereikbaar - pilot

CoMensha startte per 1 juni met de pilot '24/7 meldlijn mensenhandel', een meldlijn voor hulp en advies bij noodsituaties. In geval van een crisissituatie kon - vanaf juni 2016 - ook buiten kantooruren gebruik worden gemaakt van de helpdesk van CoMensha.

Zorgcoördinatoren – Strategisch Overleg Mensenhandel (SOM) – Taskforce Mensenhandel

Door de unieke positie als verbindende schakel in de ketenaanpak mensenhandel is CoMensha in staat om knelpunten, tendensen en succesfactoren te signaleren in de uitvoering van het mensenhandel beleid en te zorgen voor agendering en beleidsbeïnvloeding. CoMensha heeft - als voorzitter van het Strategisch Overleg Mensenhandel - het initiatief genomen om de overleggen die plaatsvinden op het niveau van de Zorgcoördinatoren en op het niveau van het Strategisch Overleg Mensenhandel meer op elkaar te laten aansluiten en de daar besproken inhoudelijke thematieken mee te nemen naar het overleg van de Taskforce Mensenhandel. Door deze verbinding kunnen knelpunten en best practices gemakkelijker vertaald worden van regionaal en praktisch niveau naar het landelijke en strategisch niveau en vice versa. Wij beogen hiermee dat aandachtspunten en

knelpunten die in de praktijk worden ervaren sneller landelijk kunnen worden opgepakt. Op strategisch niveau participeert CoMensha in de TaskForce Mensenhandel.

Dertig jarig bestaan van Comensha

In 2016 bestond CoMensha 30 jaar, een belangrijke mijlpaal. Ooit begonnen als Stichting tegen Vrouwenhandel in 1986, is CoMensha anno 2016 uitgegroeid tot een onmisbare schakel in de ketenaanpak mensenhandel. In 2016 stonden we uitgebreid stil bij ons 30 jarig bestaan, vooral ook omdat we vinden dat er in Nederland meer bewustwording van en aandacht voor mensenhandel moet komen. Hiertoe hebben we een groot aantal activiteiten opgezet.

We organiseerden een groots congres op 22 september in Nieuwspoor, Den Haag. Met ruim 200 deelnemers was de hele keten vertegenwoordigd op dit congres. We konden daarbij verder rekenen op aanwezigheid van Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Beatrix, Minister Ard van der Steur, de voorzitter van de Procureurs Generaal (OM) Herman Bolhaar, de Nationaal Rapporteur Corinne Dettmeijer, de STV-pioniers van het eerste uur, te weten Lin Chew, Marjan Wijers, Nel van Dijk en Bärbel Uhl, de eerste Nationaal Rapporteur Dien Korvinus, Naima Azough en vele anderen. Het symposium werd zeer goed gewaardeerd. Zie ook de website van CoMensha:

<http://mensenhandel.nl/pagina/30jaar>

Mobiele fototentoonstelling en bijbehorende fotokrant

We hebben ter gelegenheid van ons 30 jarig bestaan samen met Stichting Open Mind een mobiele fototentoonstelling ontwikkeld, met 30 foto's (gesluisde gezichten) en ingrijpende verhalen van slachtoffers van mensenhandel. De tentoonstelling heeft veel aandacht getrokken en staat nog steeds volop in de belangstelling. De tentoonstelling heeft inmiddels gestaan in Den Haag (Lange Vijverberg), in Arnhem (bij het station), op de campus van de Universiteit van Tilburg, op de Zuidas in Amsterdam en zal ook in 2017 nog vele gemeenten aandoen. De bijbehorende fotokrant met de portretten en verhalen van 30 slachtoffers mag ook rekenen op veel belangstelling. Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Beatrix ontving tijdens het jubileumcongres het eerste exemplaar van de fotokrant uit handen van een voormalig slachtoffer van een loverboy.

FAWCO en CoMensha organiseren symposium Stand up against Human Trafficking

In oktober organiseerde FAWCO samen met CoMensha het symposium 'STAND UP Against Human Trafficking by becoming an everyday hero'.

De vele deelnemers, grotendeels leden van FAWCO, afkomstig uit zo'n 38 landen, waren zeer enthousiast over het geboden programma. Voorafgaand aan het symposium hebben zij rondleidingen gehad bij diverse Nederlandse organisaties die werken voor en met slachtoffers van mensenhandel. De sprekers waren gericht op hulpmiddelen voor duurzame verandering voor overlevenden van mensenhandel uit seksuele- en arbeidsuitbuiting.

CoMensha betrokken bij Organiserend Comité ter voorbereiding op het Nederlandse voorzitterschap van de EU

CoMensha participeerde actief in het Organiserend Comité ter voorbereiding op het Nederlandse voorzitterschap van de EU (de 1e helft van 2016). Nederland heeft het onderwerp Arbeidsuitbuiting hoog op de agenda gezet in de aanloop tot en tijdens dit voorzitterschap. Dit heeft onder meer geresulteerd in een groot internationaal congres op 18 en 19 januari in Amsterdam, waarbij alle aandacht gericht was op arbeidsuitbuiting. Ook CoMensha verzorgde workshops tijdens dit congres. Tijdens dit congres is aan Minister Van der Steur een handleiding overhandigd over best practices met betrekking tot de multidisciplinaire aanpak van arbeidsuitbuiting. Ook heeft het geresulteerd in Raadsconclusies, die zijn aangenomen door de Raad van de Europese Unie op 9 juni 2016 en in actiedagen (van 28 mei t/m 5 juni) om slachtoffers van arbeidsuitbuiting in 21 EU-lidstaten op te sporen.

CoMensha heeft Aldith Hunkar benoemd als ambassadeur

Op donderdag 22 september 2016 is journalist Aldith Hunkar in Nieuwspoor, Den Haag, benoemd als ambassadeur van CoMensha. Dit gebeurde tijdens het congres '30 Jaar STV/CoMensha, Terugblik en Uitdagingen'. Aldith Hunkar, voormalig presentator/verslaggever bij onder andere de NOS (Jeugdjournaal, Journaal, Evenementen), verbindt zich in eerste instantie voor een periode van drie jaar aan CoMensha en zet haar journalistieke competenties, netwerk en maatschappelijke betrokkenheid in om bewustwording rondom mensenhandel te helpen vergroten en aandacht voor (mogelijke) slachtoffers van mensenhandel te vragen.

CoMensha heeft een Raad van Advies ingesteld

CoMensha vindt het belangrijk om zich als organisatie te blijven voeden met nieuwe kennis en expertise. Mede om deze reden heeft CoMensha in de eerste helft van het jaar een Adviesraad benoemd, bestaande uit prof. dr. Conny R.J.J. Rijken, prof. mr. Jan J.M. van Dijk, dr. Philip Veerman en dhr. Tamme de Leur. Wij zijn bijzonder verheugd dat deze deskundigen met zo'n enorme staat van dienst op het gebied van de aanpak van mensenhandel, zich hebben verbonden aan CoMensha.

CoMensha sponsort (gedeelte van) leerstoel Conny Rijken - eerste professor Human

Trafficking and Globalization

Per 1 januari 2016 heeft Tilburg University professor Conny Rijken benoemd tot hoogleraar Human Trafficking and Globalization. Op 18 november 2016 sprak zij haar inaugurele rede uit. Bij het International Victimology Institute Tilburg (INTERVICT), dat deel uitmaakt van Tilburg Law School, zal Conny Rijken zich in het bijzonder richten op uitbuiting en andere schendingen van de mensenrechten in de context van mondiale migratie. Omdat CoMensha het belangrijk vindt als maatschappelijke organisatie te investeren in wetenschappelijk onderzoek dat de positie van (mogelijke) slachtoffers van mensenhandel in Nederland bevordert, is besloten een deel van de leerstoel van professor Conny Rijken te sponsoren.

CoMensha hecht er tevens belang aan dat er verbinding is tussen wetenschappelijk onderzoek en de knelpunten en uitdagingen die in het maatschappelijk werkveld worden geconstateerd met betrekking tot de bescherming en ondersteuning van slachtoffers mensenhandel in Nederland. In het kader van de leerstoel zal Conny Rijken onder andere bijdragen aan de kennis over de huidige bescherming van (mogelijke) slachtoffers mensenhandel in Nederland en de uitdagingen die er nog liggen. Daarnaast zal CoMensha probleemstellingen aandragen die studenten, onder begeleiding van Conny Rijken, zullen uitwerken binnen de Human Trafficking Law Clinic. Deze is gebaseerd op en ontstaan in samenwerking met de Human Trafficking Law Clinic van Michigan University.

Landelijke Ontmoetingsdag voor slachtoffers van mensenhandel

De jaarlijkse Ontmoetingsdag is elk jaar weer een hele bijzonder dag! Ook in 2016 organiseerden we weer een landelijke Ontmoetingsdag. Zo'n 150 slachtoffers van mensenhandel waren aanwezig op deze dag, zowel vrouwen als mannen. Ook waren er weer veel kinderen van de slachtoffers aanwezig. De dag werd gehouden in het Spoorwegmuseum te Utrecht. Het was een ontspannen en informatieve dag, die werd geleid door onze ambassadeur Aldith Hunkar. Er waren bijdragen van de Nationaal Rapporteur, van Ina Hut, een motivational speech van een voormalig slachtoffer, diverse workshops en een spetterend slotoptreden van zangeres Cheney. Mooi om te zien hoe krachtig veel slachtoffers zijn en hoe ze ondersteuning bij elkaar vinden en hebben kunnen leren van elkaars verhalen.

Financiering

Naast de reguliere basissubsidie van € 1.450.071 is in 2016 is door het Ministerie V&J € 69.904 extra subsidie ter beschikking gesteld voor de uitvoering van de 'pilot 24/7 meldlijn'. Daarnaast hebben we gelden ontvangen voor aanvullende projecten, zoals de Safe Return Kwartiermakersfase (subsidie van V&J) en de Safe Future Methodiek gericht op Kinderen (subsidie van Kinderpostzegels). Deze extra gelden zijn besteed aan projecten ten behoeve van (mogelijke) slachtoffers van mensenhandel. De gelden die nog niet besteed waren per ultimo 2016 zijn als aan

dit doel te besteden projectgelden opgenomen op de eindbalans 2016.

Het jaar 2016 hebben we afgesloten met een financieel positief resultaat van € 19.678. Dit bedrag is toegevoegd aan de algemene reserves.

Vooruitblik op 2017 en daarop volgende jaren

De komende jaren zullen we ons onverminderd blijven richten op onze kerntaken. De problemen rondom mensenhandel vragen om extra aandacht, dienstverlening en bewustwordingscampagnes. Het aantal mensen dat kwetsbaar is voor mensenhandel zal naar onze inschatting toenemen, terwijl in Nederland de aandacht voor deze problematiek de laatste jaren is verminderd.

Daarnaast willen we meer als een onafhankelijke NGO kunnen optreden.

Op dit moment ontvangt CoMensha van het Ministerie van Veiligheid & Justitie ca. 95% van haar basisfinanciering. Dit zal naar verwachting de komende jaren gelijk blijven, terwijl de problematiek rondom mensenhandel om meer inspanningen vraagt.

Om bovenstaande redenen is het noodzakelijk dat CoMensha haar financiële basis verbreedt en een duurzame organisatie wordt met verschillende inkomstenbronnen, meerdere financiers. Dat betekent dat we actief op zoek zijn naar aanvullende financieringsbronnen, zodat we een gediversifieerde financieringsbasis gaan bereiken, meer over 'ongeoormerkte' middelen kunnen beschikken en financiële reserves kunnen opbouwen om eventuele toekomstige tegenvallers te kunnen opvangen. Te denken valt hierbij aan vermogensfondsen, maar ook aan het aanbieden van opleidingen en workshops, die buiten het kader van de basissubsidie van het ministerie van Veiligheid & Justitie vallen. We zijn dan ook verheugd over de door AMIF reeds toegezegde gelden voor de projecten SAFE! en STEP (2017 en 2018) en een onderzoeksproject naar Arbeidsuitbuiting in opdracht van FRA, European Union Agency for Fundamental Rights (2017).

Dank

Mijn dank gaat onder meer uit naar de ketenpartners van CoMensha. Als directeur-bestuurder van CoMensha merk ik een grote bereidwilligheid tot het intensiveren van de goede samenwerking in de keten. Dat is een belangrijke voorwaarde om mensenhandel te bestrijden. Zonder een goede samenwerking kunnen wij onze kerntaken niet optimaal uitvoeren en kunnen wij de belangen van de (mogelijke) slachtoffers onvoldoende behartigen. Dank aan een ieder in de keten om hieraan ten volle zijn bijdrage te leveren.

Ook gaat mijn dank uit naar de medewerkers van CoMensha. Zij voeren hun taken dagelijks met grote inzet en betrokkenheid uit, waarbij ze enerzijds gericht zijn op de belangen van het (mogelijke) slachtoffer en anderzijds ook op verdere verbetering van de dienstverlening en het intensiveren van de samenwerking met onze ketenpartners. Onze dienstverlening brengt met zich mee dat de medewerkers vaak met een heftige problematiek te maken hebben. Dat vraagt om veerkracht, een

grote mate van professionaliteit, 'ownership' en flexibiliteit. Met deze competenties zetten de medewerkers van CoMensha zich dagelijks ten volle in. Dank daarvoor!

Drs. Ina H.R. Hut

Directeur-bestuurder CoMensha

Balans

(in Euro)

	<u>31 december 2016</u>	<u>31 december 2015</u>
ACTIVA		
Vaste Activa		
Materiele vaste activa	71.796	77.347
Viottende Activa		
Debiteuren	5.663	1.063
Nog te ontvangen projectgelden	265.993	296.814
Vooruitbetaalde kosten	42.514	35.037
Overige vorderingen & overlopende activa	6.435	6.936
Liquide Middelen	122.938	302.300
Totaal Activa	<u>515.340</u>	<u>719.496</u>
	<u>31 december 2016</u>	<u>31 december 2015</u>
PASSIVA		
Eigen Vermogen		
Algemene Reserve	109.909	90.231
Reserve Justitie Rechtshandhaving	63.278	63.278
Reserve Justitie overig	969	969
Subtotaal Eigen vermogen	<u>174.156</u>	<u>154.478</u>
Langlopende schulden		
Loopbaanbudget	9.629	4.823
Kortlopende schulden		
Crediteuren	79.386	110.342
Belastingen	73.048	51.384
Nog te besteden projectgelden	35.875	256.364
Terug te betalen projectgelden	22.050	15.773
Overige Schulden & overlopende passiva	121.195	126.334
Subtotaal	<u>331.555</u>	<u>560.195</u>
Totaal Passiva	<u>515.340</u>	<u>719.496</u>

Staat van baten en lasten

(in Euro)

	<u>Begroting 2016</u>	<u>31 december 2016</u>	<u>31 december 2015</u>
BATEN			
Projectbaten	1.634.302	1.688.433	1.630.469
Overige baten	3.000	4.647	7.475
Totaal baten	<u>1.637.302</u>	<u>1.693.079</u>	<u>1.637.944</u>
LASTEN			
Personeelskosten	1.128.633	1.157.421	1.205.794
Organisatiekosten	182.019	177.770	179.026
Inkoop tbv projecten	308.665	317.588	218.015
Afschrijvingen	17.600	20.291	13.578
Totaal lasten	<u>1.636.918</u>	<u>1.673.070</u>	<u>1.616.413</u>
Bedrijfsresultaat uit normale bedrijfsvoering	384	20.009	21.531
Buitengewoon resultaat	400	-331	584
Resultaat voor bestemming	784	19.678	22.116
Dotatie algemene reserve		19.678	22.116
Resultaat na bestemming		-	-

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

Algemene grondslagen voor de waardering van activa en passiva

De waardering van activa en passiva vindt plaats op basis van historische kosten. Activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij in de toelichting anders is vermeld.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële Vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen historisch aanschafwaarde onder aftrek van lineaire afschrijvingen op basis van verwachte economische levensduur.

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde, waar nodig onder aftrek van een voorziening van oninbaarheid. De voorzieningen worden bepaald op grond van individuele beoordelingen van de openstaande vorderingen.

Algemene grondslagen voor de waardering van de resultaatbepaling

De waardering van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten, tenzij in de toelichting anders is vermeld.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar worden in acht genomen, indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn berekend op basis van een vast percentage van de aanschafwaarde. Dit percentage is 20%. Materiële activa hebben geen restwaarde.

Toelichting op de balans

(in Euro)

Verloop Eigen Vermogen	<u>Beginsaldo</u>	<u>Mutaties</u>	<u>Eindsaldo</u>
Reserve Algemeen	90.231	19.678	109.909
Reserve Justitie Rechtshandhaving	63.278		63.278
Reserve Justitie Overig	969		969
Totaal	<u>154.478</u>	<u>19.678</u>	<u>174.156</u>

Nog te ontvangen projectgelden	<u>31 december 2016</u>	<u>31 december 2015</u>
Ministerie V&J: Subsidie 2016	239.587	-
Minsiterie V&J: Pilot 24-uurs Meldlijn	13.981	-
Ministerie V&J: Subsidie 2015	-	242.663
Safe Future Methodiek inzake Kinderen	12.426	52.647
Ministerie V&J: Org.Comité EU Voorzitterschap	-	1.504
Totaal	<u>265.993</u>	<u>296.814</u>

Terug te betalen projectgelden	<u>31 december 2016</u>	<u>31 december 2015</u>
Gem. Enschede: Zorgcoördinatie 2016	13.250	-
Gem. Enschede: Zorgcoördinatie 2014-2015	8.800	8.800
Ministerie V&J: Wegwijzer NVM	-	6.973
Totaal	<u>22.050</u>	<u>15.773</u>

Toelichting op de staat van baten en lasten

(in Euro)

Projectbaten	<u>31 december 2016</u>	<u>31 december 2015</u>
Ministerie V&J: Subsidie 2016	1.399.643	
Gem. Enschede: Zorgcoördinatie 2016	69.750	
Minsiterie V&J: Pilot 24-uurs Meldlijn	58.254	
Mensenhandel in Beeld	31.213	
Talk Out Loud	5.775	
Glossy Menschenhandel 2016	4.300	
Christaan Borstprijis	3.149	
Pluspunt	1.500	
Ministerie V&J: Subsidie 2015	35.163	1.324.783
Gem. Enschede: Zorgcoördinatie 2014-2015		78.390
Justitie: Tolken dienst		51.880
Justitie: Grote Groepen		45.607
Nationale Postcode Loterij	16.440	29.102
Commerciële Trainingen	19.189	23.979
Ministerie van Justitie; Rechtshandhaving		21.790
Safe Future Methodiek inzake Kinderen	33.716	20.828
Ministerie V&J: Safe Return Kwartiermakersfase	6.021	18.949
Ministerie V&J: Org.Comité EU Voorzitterschap		11.520
Ministerie V&J: Wegwijzer NVM		5.480
Ministerie V&J: ADR Controle		2.550
RAVOT Hongarije		-68
Santa Martha	4.320	-4.320
Totaal activa	<u>1.688.433</u>	<u>1.630.469</u>

Financiering

Financieringsstructuur

De samenstelling van het in de stichting werkzame vermogen volgens de balans is hierna weergegeven. De afzonderlijke onderdelen zijn in procenten van het totale vermogen weergegeven.

x € 1000

Werkzaam vermogen	<u>31 december 2016</u>		<u>31 december 2015</u>	
		%		%
Vaste activa	72	41%	77	50%
Vlottende activa	444	255%	642	417%
	516	297%	719	467%
Kortlopende schulden	-332	-191%	-560	-364%
Langlopende schulden	-10	-6%	-5	-3%
Werkzaam vermogen	174	100%	154	100%

Liquiditeit

De liquiditeit ultimo 2016 is met €30.000 toegenomen. De specificatie is als volgt:

x € 1000

Liquiditeit	<u>31 december 2016</u>	<u>31 december 2015</u>
Vorderingen	321	340
Liquide middelen	123	302
Kortlopende schulden	<u>-332</u>	<u>-560</u>
Liquiditeit	112	82
Liquiditeit ultimo voorgaand jaar	<u>82</u>	<u>129</u>
Liquiditeitsmutatie	30	-47

Overige Gegevens

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Per ultimo 2016 heeft Stichting CoMensha meerdere langlopende contracten lopen. Dit betreft de huur van een printer en de huur van kantoorruimte. Tevens is een meerjaren-overeenkomst aangegaan voor de hosting en onderhoud van onze ICT-omgeving.

Naast bovengenoemde verplichtingen loopt een bankgarantie ter waarde van € 11.400,69 aan C.V. Stratoz Amersfoort I in verband met de huur van kantoorruimte.

Periode	<u>31 december 2016</u>	<u>31 december 2015</u>
> 1 jaar ; vervalt 2017	57.182	42.853
1 - 5 jaren ; vervalt 2018 - 2021	107.633	134.397
< 5 jaren; vervalt na 2021	-	-
Totaal	<u>164.815</u>	<u>177.250</u>

Gebeurtenissen buiten de balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen buiten de balansdatum

Voorziening dubieuze Debiteuren

Een voorziening voor oninbaarheid wordt niet noodzakelijk geacht.

Werkzame personen in de organisatie

Gedurende 2016 zijn er gemiddeld 18,17 personen in dienst geweest (16,58 in 2015). Deze personen vertegenwoordigen 15,70 FTE (14,15 in 2015).

Bijlage A WNT verantwoording 2016

Het bezoldigingsmaximum conform WNT in 2016 voor Stichting CoMensha is € 179.000. Het individuele WNT-maximum voor de leden van de Raad van Toezicht bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband.

Leidinggevende topfunctionaris

Naam: Drs. H.R. Hut

Functie: Directeur-Bestuurder

Duur dienstverband 2016: 1 januari – 31 december

Omvang dienstverband: 1 FTE

Toepasselijk WNT-maximum: € 179.000

Gewezen topfunctionaris: Nee

(Fictieve) dienstbetrekking: Ja

Beloning: € 104.641¹

Belastbare onkostenvergoedingen: € 346

Beloningen betaalbaar op termijn: € 9.809²

Subtotaal: € 114.796

Onverschuldigd betaald bedrag: € 0

Totale Bezoldiging: € 114.796

1. Door een wijziging binnen de CAO Welzijn & Maatschappelijke Dienstverlening zijn zowel 7 maanden vakantiegeld opgebouwd in 2015 als 12 maanden vakantiegeld opgebouwd in 2016 uitbetaald in 2016.
2. De beloning betaalbaar op termijn bestaat exclusief uit pensioen.

Toezichthoudende topfunctionaris

Naam	L. Diepenhorst MPA
Functie	Voorzitter RvT
Duur dienstverband	1 Januari - 31 December
Toepasselijk WNT-maximum	€ 26.850

Vacatievergoeding	€ 1.500
Belastbare onkostenvergoedingen	€ 0
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 0
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 1.500</i>

Onverschuldigd betaald bedrag	€ 0
-------------------------------	-----

Totale vergoeding	€ 1.500
-------------------	---------

Naam	Drs. E. van Zeggeren	Mr. M. de Boer
Functie	Lid RvT	Lid RvT
Duur dienstverband	1 Januari - 31 December	1 Januari - 31 December
Toepasselijk WNT-maximum	€ 17.900	€ 17.900

Vacatievergoeding	€ 1.000	€ 1.000
Belastbare onkostenvergoedingen	€ 0	€ 0
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 0	€ 0
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 1.000</i>	<i>€ 1.000</i>

Onverschuldigd betaald bedrag	€ 0	€ 0
-------------------------------	-----	-----

Totale vergoeding	€ 1.000	€ 1.000
-------------------	---------	---------

Naam	Mw G. Pols	Drs. J. de Bruin
Functie	Lid RvT	Lid RvT
Duur dienstverband	1 Januari - 31 Mei	1 November – 31 December
Toepasselijk WNT-maximum	€ 7.458,33	€ 2.983,33

Vacatievergoeding	€ 466,67	€ 166,67
Belastbare onkostenvergoedingen	€ 0	€ 0
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 0	€ 0
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 466,67</i>	<i>€ 166,67</i>

Onverschuldigd betaald bedrag	€ 0	€ 0
-------------------------------	-----	-----

Totale vergoeding	€ 466,67	€ 166,67
-------------------	----------	----------

Bijlage B Project Ministerie V&J: Subsidie 2016

Onderdeel:	Uren begroot	Uren werkelijk	Verschil	Kosten uren begroot	Kosten uren werkelijk	Verschil	Directe kosten begroot	Directe kosten werkelijk	Verschil	Totaal begroot	Totaal werkelijk	Verschil
Helpdesk	5.076	6.235	1.159	428.838	519.749	90.911	95.000	86.426	-8.574	523.838	606.175	82.337
Rapportage en Analyse	1.827	2.080	253	161.502	179.101	17.599	-	-	-	161.502	179.101	17.599
Regionale Netwerken	1.820	1.774	-46	176.556	169.600	-6.956	-	-	-	176.556	169.600	-6.956
Opleiding, Kennis en Expertis	1.224	1.564	340	113.344	142.832	29.488	26.000	26.000	-	139.344	168.832	29.488
Arbeidsuitbuiting	658	657	-1	55.820	57.326	1.506	140.640	102.203	-38.437	196.460	159.529	-36.931
CdvhK	90	29	-61	8.850	3.098	-5.752	-	-	-	8.850	3.098	-5.752
Strategie en Beleid	1.425	1.812	387	188.800	211.455	22.655	15.000	15.000	-	203.800	226.455	22.655
Verantwoording	286	448	162	34.304	53.113	18.809	2.000	2.000	-	36.304	55.113	18.809
Onvoorzien										3.417	-	-3.417
Totaal	12.406	14.599	2.193	1.168.014	1.336.274	168.260	278.640	231.629	-47.011	1.450.071	1.567.903	117.832

Wilhelminapark 29
Postbus 6222
2001 HE Haarlem
Telefoon 023 - 531 9539
Fax 023 - 531 1700
info@ipa-acon.nl
www.ipa-acon.nl

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het bestuur van Stichting CoMensha

Wij hebben de jaarrekening 2016 van Stichting CoMensha te Amersfoort gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2016 en de staat van baten en lasten over 2016 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het bestuursverslag, beide in overeenstemming met de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving C1 'kleine organisaties zonder winststreven' en de Beleidsregels toepassing Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector (Wnt). Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en met inachtneming van de Beleidsregels toepassing Wnt inclusief het controleprotocol Wnt. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de stichting gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Stichting CoMensha per 31 december 2016 en van het resultaat over 2016 in overeenstemming met Richtlijn C1 voor de Jaarverslaggeving 'kleine organisaties zonder winststreven' en de Beleidsregels toepassing Wnt.

Haarlem, 14 maart 2017
Reg.nr. : 101297/215/382/1233
Ipa-Acon Accountants B.V.

Was getekend: mr. drs. J.C. Olij RA